

ת"פ 60756/11 - מדינת ישראל נגד מואנס גזהר

בית המשפט המחוזי בחיפה

ת"פ 60756-11-15 מדינת ישראל נ' גזהר

מת 60770-11-15

לפני כבוד השופט רונית بش
מדינת ישראל
נגד
מואנס גזהר
הנאשם

זכור דין

- הנאשם הורשע על יסוד הודהתו בעובדות כתוב האישום שתוקן במסגרת הסדר טיעון בין הצדדים, אשר לא כלל הסכמה לעניין העונש, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמימות, בצוותא חדא, לפי סעיפים 333(א)(1)(2) ו-29 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין) וכן בעבירה של חבלה בمزיד ברכב, בצוותא חדא, עבירה לפי סעיפים 413ה' ו-29 לחוק העונשין.
- כעת, לאחר שהוגש תסקير שירות המבחן בעניינו של הנאשם ונשמעו טיעוני באי כוח הצדדים לעניין העונש, אפנה אל מלאכת גזרת הדין.

כתב האישום המתוקן (להלן גם: כתב האישום)

- ביום 14.11.15, בשעה 13:50, או סמוך לכך, נסע בע'iley 1991 (להלן: המטלון) ברכב מסווג פולקסווגן אשר בבעלות Ammo- נואל ע., ובו ניגג אדם שהאב ונסעו בו גם באדר גזהר, הקטין א.ע.iley 1998, הקטין ק.ב.iley 1999 והקטין מ.ד.iley 2007, זאת מאולם האירועים "רדאון" בכפר קרע בדרכם לבתיהם בג'סר א- זרקה.
- במרחיק של מספר מאות מטרים מהאולם, הגיעו שני רכבים, האחד מסווג מרצדים והשני מסווג פורד פוקוס, אשר חסמו את דרכו של רכב הפולקסווגן (להלן: החסימה). עם ביצוע החסימה, יצא הנאשם מהרצדים כשהוא אוחז באלת עץ, הדומה למקל של טוריה, יחד עמו יצאו נסעים נוספים שахזו במקלות עץ עבים, הדומים למקלות של טוריה כשאחד מהם אחז בג'ק של רכב. הנאשם והנוסעים הנוספים ניגשו אל הפולקסווגן והחלו להכות בחלונות הרכב ובמשהה הקדמית, עד שחלקים התנפכו ונסדקו, זאת על מנת להטיל אימה על יושבי הרכב ולגרום נזק לרכב.

- בשלב זהה, יצא המטלון מהפולקסווגן, ואז מי מהnocחים היכה בראשו של המטלון. כתוצאה לכך, נחבל עמוד 1

המתلون בראשו ונפל ארצה. בעודו שוכב על הקרקע, הנאשם שאחז באלת עץ והנוסעים הנוספים שאחזו במקלות, הכו את המתلون בצוותא באמצעות חפצים אלו בכל חלקיו גופו. מיד לאחר מכן, עזבו הנאשם והנוסעים הנוספים את המקום בנסיעה במרצדס וגם רכב הפורד נסע מהמקום.

6. כתוצאה מעשיו של הנאשם, אותו ביצע בצוותא עם אחרים, נגרמה למתلون חבלת ראש שכלה דימום תוך מוחי פרונטלי מצד שמאל עם המטומה חזק גולגולית באותו אזור עם קו של שבר באותו מקום, וכן דימום שבדראיל בהיקף ההיפרפה השמאלית באוזור פרונטלי משמאלי. כמו כן, נגרם למתلون שבר ביד ימין ידו גבסה, וכן נגרם לו פצע בראש מצד ימין. כתוצאה מחלבת הראש ועד מועד הגשת כתוב האישום, סבל המתلون מליקוי בדיבור ומוגמות. המתلون אושפז בבית חולים "היל יפה" ביום 15.11.15, ולמחרת הועבר להמשך טיפול ואשפוז בבית החולים "шибא" עד לשחרורו לبيתו ביום 17.11.15.

פסקרי שירות המבחן

7. מטותרו הראשון של שירות המבחן עולה, כי הנאשם הוא בן 21, רווק, מתגורר בבית הורי בכפר קרע ועובד בעבודות עפר. הנאשם היה נתון בגין תיק זה במעצר, ולאחר מכן נעצר באיזוק אלקטרוני בבית דודתו בرهט, במסגרת של מעצר בית. בהמשך, הוסר האיזוק האלקטרוני וה הנאשם המשיך לשוחות במעצר בית מלא בכפר ערערה. ביום המשפט נתון במעצר בית ליל' ביבתו.

8. ממקרה החקירה עולה, כי הנאשם גדול במשפחה נורמטיבית יציבה. עם זאת, על רקע סכוסך במשפחה אביו, נאלצה המשפחה לעזוב את הכפר ג'אסר א-זרקא, שם גדל הנאשם ולעקבו לכפר קרע. שירות המבחן התרשם, כי לסכוסך הנ"ל הייתה השפעה על הנאשם, וכי נראה כי הוא מזדהה עם ערכיהם של הרתעה ופעולות גמול הנהוגות בסביבתו.

9. עוד עולה מטותרו שירות המבחן, כי לחובת הנאשם הרשעה קודמת אחת מיום 2.4.15 בגין עבירה אלימה של פגיעה במתلون, נער אחר עמו היה מצוי הנאשם בסכוסך. בגין כך נדון הנאשם, בין היתר, לצורך מבחן למשך שישה חודשים ולצטו של"צ. באשר לעבירות שבפנינו, התרשם שירות המבחן בתפקידו הראשון, כי הנאשם מודה באופן פורמלי במיוחס לו בכתב האישום המתוקן. הנאשם הבahir לשירות המבחן, כי הוא אינו מכיר את המתلون באופן אישי, וכי למשתתף ידיעתו, קיים סכוסך בין המתلون לבין אחד מהמעורבים האחרים באירוע. הנאשם הוסיף ומספר, כי לא היה מעורב בתכנון הפגיעה במתلون, וכי תקף אותו באופן ספונטני, בצוותא עם האחרים. שירות המבחן ציין, כי ניכר עיסוק רב מצדיו של הנאשם בהשלכות ההליך הפלילי לגבי. כן צוין בתפקידו, כי הנאשם עוסק בהשלכת האחריות למשעו על כתפיים של המעורבים האחרים. שירות המבחן הוסיף וציין, כי הנאשם מגלה אמפתיה קוגניטיבית כלפי מצבו של המתلون, תוך שמירה על ריחוק רגשי מנזקיו. שירות המבחן סבור, כי הסיבה לכך טמונה בפער בין ראיית הנאשם את עצמו כדדם נורמטיבי ומתפרק לבין האלים החמורים בה נקט. הנאשם של סכוסך פעל עם המתلون והציג בפני שירות המבחן "הסכום סולחה" מיום 8.6.17, במסגרתו נדרש לשלם למתلون סכום של 15,000 ₪ בגין נזקי הרכושים והפיזיים. כן הציג הנאשם בפני שירות המבחן שובי תשולם, המעידים על תשולם למתلون בחודשים يول' ואוגוסט, על פי ההסכם הנ"ל.

10. שירות המבחן ציין את התרשומות החייבות מילוליות והקוגניטיביות של הנאשם. מנגד, במסגרת גורמי הסיכון, ציין שירות המבחן את השימוש החוזר באלים מצדו של הנאשם, חרף השתתפותו במסגרת טיפולית בשירות המבחן לנוער. שירות המבחן העיריך בתסקירותיו הראשונות כי בשל הישנות עבירות אלימות מצדו של הנאשם, ברמת חומרה גבוהה, תוך שימוש בנשק קרב, קיים קושי מצדו של הנאשם לוווסת את דחפיו התוקפניים בעת אירועים מעוררי דחק ובעיקר בהיותו נתן להשפעה חברתיות. לפיכך, ציין שירות המבחן בתסקיר הראשוני כי קיים סיכון במדד בינוני להישנות התנהגות אלימה ע"י הנאשם, זאת ברמת חומרה בינונית.

11. עם זאת, שירות המבחן התרשם, באופן ראשוני, את הגורמים להתנהלותו האלימה ופורצת הגבולות. הנאשם אף ציין בפני שירות המבחן את קשייו לזהות מצבו סיכון, להתנהל במסגרת של סכטוק וכן לבנות קשרים חברתיים, באופן שלא יעמיד אותו בפני סיכון להתנהגות פורצת גבול. הנאשם הביע בפני שירות המבחן נכונות להשתלב בהליך טיפולית במסגרתו. להערכת שירות המבחן, השתלבות הנאשם במסגרת טיפולית קבוצתית תשיע להפחיתת הסיכון להישנות התנהגות עוברת חוק על-ידי.

12. בסיכוןו של דבר, עולה מהتفسיר הראשוני, כי בענישה שתכלול שילוב של רכיבים הרתعتיים, מוחשיים ושיקומיים, יש כדי להפחית את הסיכון הקיים להישנות עבירות דומות בעtid ע"י הנאשם. הומלץ בתסקיר, כי במידה שבית המשפט יתן את הבכורה לשיקול השיקום, חרף חומרת העבירות והפגיעה הפיזית במתלון, אז יש מקום להטיל על הנאשם צו מבחן למשך 18 חודשים, במסגרתו הוא ישולב במסגרת של טיפול בשירות המבחן, זאת לצד ענישה מוחשית של מאסר בפועל שירותה בדרך של עבירות שירות, מסר על תנאי מרתיע ופיזי למATALON.

13. בתסקיר המשלים שנערך ביום 19/12/2017 ציין שירות המבחן, כי מאז ביצוע העבירות שבפניו, לא נפתחו נגד הנאשם תיקים במשטרת ישראל. עוד ציין כי בראשית חודש נובמבר 2017, שולב הנאשם בשירות המבחן בקבוצת ערים הדוברת ערבית, המתכנסת אחת לשבוע ומיעודת לאוכלוסייה צעירים עוביי חוק דוברי השפה הערבית. מטרת הקבוצה הינה לסייע באיתור הגורמים שהובילו לביצוע העבירות, תוך התייחסות להקשרים החברתיים והתרבותיים הייחודיים לצעירים מהمنזר היהודי. מנחת הקבוצה דיווחה לקצינת המבחן, כי הנאשם מגיע, כנدرש, למפגשים ולוחח חלק בדינונים הקבוצתיים. כן העrica מנחת הקבוצה כי הנאשם הוא בעל יכולת לבחון את התנהגותו ובחרוותיו באופן ביקורתי ולקים דיאלוג. נכון שיתוף הפעולה של הנאשם, במסגרת הקבוצה הטיפולית ובහינתן שיתוף הפעולה עם קצינת המבחן, שב שירות המבחן בתסקיריו המשלימים ומבהיר כי בהשתלבותו של הנאשם בטיפול יש כדי להפחית מהסיכון להישנות עבירות דומות על ידו, ככל שיתמיד וימשך לשיתף פעולה. נכון העובדה כי הנאשם מצוי בעיצומו של הליך טיפול, מבירהו קצינת המבחן בתסקיר המשלים, כי די בתקופת מבחן למשך 12 חודשים, זאת תוך הארצת המאסר המותנה והטלת צו של"צ על הנאשם בהיקף של 300 שעות. בנקודה זו מודגש, כי צו של"צ יהווה עborו הנאשם עונש חינוכי אשר יש בו כדי להקטין סיכון להישנות ביצוע העבירות, באמצעות תרומה לחברה.

ראיות המאשימה לעונש וטייעונה לעונש

14. ב"כ המאשימה הגיע בתיק זה את גילוון המרשם הפלילי של הנאשם (ט/2), המלמד כי לחובתו הרשעה קודמת

אחת שניתנה בבית המשפט לנוגע בגין עבירות שענין פציעות בנסיבות חמימות והחזקת סכין שלא כדין. על הנאשם הושתו באותו תיק צו של"צ למשך 80 שעות, צו מבנן למשך 6 חודשים, התחייבות כספית להימנע מביצוע עבירה, פיצוי לנפגע עבירה בסך של 4,000 ₪ וכן מאסר על תנאי לתקופה של 8 חודשים לשנתיים, לבסוף הנאשם עבירה אלימה מסווג פשע (ראו את כתב האישום וגורר הדין בתיק הנ"ל - ט/1). יובהר בנקודה זו, כי המאסר על תנאי הנ"ל הוא בר הפעלה בתיק זה.

15. ב"כ המאשימה הגיש את טיעוני המאשימה לעונש בכתב (ט/3) והוסיף וטען בעל-פה בדיון בפניו ביום 24/12/2017. בטיעונו לעונש סקר ב"כ המאשימה את עובדות כתב האישום המתוקן ואת העבירות בהם הורשע הנאשם, תוך שציין כי העונש המרבי מצד עבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמימות, עומד על 14 שנות מאסר, ובצד העבירה של חבלה בצד ברכב - 5 שנות מאסר. עוד ציין ב"כ המאשימה כי יש להשית על הנאשם עונש מתריע ומרתיע, וכן כי מעשיו של הנאשם מהווים התנהגות ברוטלית ואכזרית, מהווה בריאות ורצון לפגוע במתלון, ללא כל התగורות מצדיו, דבר המלמד כי לנאים אין רسان וכבוד לח"י אדם ולשלמות גופו של אחר.

16. ב"כ המאשימה ציין כי הערכים החברתיים המוגנים הנפוגעים במקורה דן הם שלום ובטחון הציבור, הגנה על חי אדם, זכות הקניין ושלמות הרכוש. עוד ציין כי לביצוע העבירות קדם תכננו של הנאשם וחבריו לפגוע במתלון וברכבו. טען כי חלקו של הנאשם ביצוע העבירה הוא כשל שותף מלא וכן ציין הנזק שנגרם למתלון, כמתואר בכתב האישום בסעיף 5 לכתב האישום המתוקן.

17. עוד טען ב"כ המאשימה, כי על הנאשם הושת גזר דין בתיק הקודם אך מספר חדשים לפני שבוצעו העבירות שבפנינו, דבר המלמד בדבר היותו של הנאשם מסוכן לחברה, מה גם שלא היה במאסר המותנה שהושת עליו כדי להרטיעו מלבצע עבירות נוספת. ב"כ המאשימה הבahir כי המאשימה מבקשת להפעיל את המאסר המותנה הנ"ל במצבבר לעונש המאסר בפועל שיושת על הנאשם בתיק זה, שכן לא קיים כל טעם מיוחד המצדיק את הפעלת המאסר המותנה או מקצתו, בחופף. כן ביקש ב"כ המאשימה להפעיל את התחייבות הכספית עליה חתום הנאשם בתיק הקודם בו הורשע, כאמור, זאת בנוסף ליתר רכיבי הענישה - מאסר בפועל, מאסר על תנאי ממשמעתי ופיקוח הולם למתלון.

18. ב"כ המאשימה הפנה, בטיעונו לעונש, להתרומות שירות המבחן מה הנאשם ולהערכתו כי קיימים סיכוןBINONI להישנות התנהגות אלימה מצד הנאשם בעtid. לשיטתו של ב"כ המאשימה, אין מקום לקבל את המליצה הסופית של שירות המבחן בתיק זה, שכן עסוקין בפגיעה קשה ומשמעותית במתלון הנובעת מעשה אלימות חמור, דבר המצדיק ענישה חמימתה, אף שמדובר בנאים ללא עבר פלילי. עוד טען ע"י ב"כ המאשימה, כי השיקול השיקומי אינו שיקול יחיד, וכי יש ליתן משקל יתר בתיק זה לשיקולי ענישה אחרים כדוגמת ההרתעה והגמול, זאת גם נוכח העובדה שישירות המבחן לא נתן את המשקל הראו לחומרת העבירה ולהרשעתו הקודמת של הנאשם.

19. ב"כ המאשימה הגיש פסיקה להמחשת עמדתה לעונש של המאשימה בתיק זה, אליה גם התייחס בטיעונו הכתובים במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה (ט/4). בסיכומו של דבר, נטען ע"י ב"כ המאשימה כי מתחם העונש ההולם בתיק זה לכל העבירות שביצע הנאשם, נוע בין 3 - 5 שנות מאסר בפועל בצרוף רכיבי הענישה הנלוים הנ"ל. כמו כן, ביקש ב"כ המאשימה להשים על הנאשם עונש ברף העליון של מתחם העונש ההולם הנ"ל.

20. ב"כ הנאשם הגיע במסגרת הריאות לעונש את הסכם הפשרה שנערך ביןו לבין המתלוון (נע/1) ולפיו סוכם כי הנאשם שולם למתלוון בעשרה תשומות סך של 15,000 ₪ בגין האירוע מושא כתוב האישום, וכי יהא בכך כדי להסדיר את מלאו נזקיו של המתלוון, הן נזקי הגוף והן הנזק הרכשי שנגרם לרכב. כן צוין בהסכם הנ"ל, כי אין אף אחד מהצדדים תביעה, דרישתו או טענה כלשהו כלפי משנהו.

21. ב"כ הנאשם הגיע את טיעונו לעונש בכתב- נ/ע/2 וכן טען לעונש בעל-פה בדיון בפניו ביום 17/12/24. בפתח טיעונו לעונש העלה ב"כ הנאשם טענה של הגנה מן הצדק מסוג של אכיפה בררנית, בציינו, כי אך נגד הנאשם הוגש כתב אישום ואילו נגד יתר המעורבים באירוע לא הוגש כתב אישום כלל, זאת על אף שהמתלוון מסר, הן בעת מתן עדותם במשטרת והן במהלך עדותו בבית המשפט, את שמותיהם ופרטיהם המלאים של כל המעורבים בפרשה, תוך פירוט מלא של חלקם באירוע. עוד נטען לעניין זה, כי רק הנאשם התייצב לחקירה באופן מיד, ואילו יתר המעורבים היו בבריחה והתייצבו בתחום המשטרה רק בחולף חודשים וחצי, ואף על פי כן הם לא הוועדו, כאמור, לדין. ב"כ הנאשם טען, כי התנהלותה הנ"ל של המאשימה הותירה בקרבו של הנאשם תחושה קשה של אי-צדק, המצדיקה, לשיטתו של הסגנור, סטייה ממתחם העונש ההולם שייקבע בתיק זה והקלה בדיינו של הנאשם. ב"כ המאשימה ביקש לדוחות את טענתה הנ"ל של ההגנה לאכיפה בררנית, בהבヒרו כי המאשימה עת שבחנה את תමונת הריאות לכואורה בתיק סבירה כי אין די בה כדי לבסס כתב אישום נגד שני המעורבים האחרים באירוע, ולפיכך לא הוגש נגדם כתב אישום. הtoutum לעניין זה כי המאשימה נתקלה בחוסר שיתוף פעולה של המתלוון ושני עדי הראיה האחרים, דבר שלא אפשר הגשת כתב אישום נגד שני החשודים הננספים.

22. כאן אקדמי ואצ"ן, כי הדיון עם ב"כ המאשימה בתגובהו הנ"ל לטענת האכיפה הברנית שהעלתה, כאמור, ההגנה. בית המשפט העליון קבע לעניין טענת האכיפה הברנית בע"פ 8057/16 שטרימר נ' מדינת ישראל (9/8/17) (להלן: עניין שטרימר), כי: "החלטת רשות האכיפה להעמיד לדין את פלוני ובו בעת להימנע מהגשת כתב אישום נגד אלמוני, החשוד אף באותה פרשה, אינה מקימה בהכרח טענה להגנה מן הצדק על רקע אכיפה ברנית ... בידי הרשות מסור שיקול דעת מנהלי אשר עליה להפעילו בסבירות, ומדובר בשיקול דעת רחב ובגדרו ניתן שלא להעמיד אדם לדין בלבד שההחלטה התקבלה על יסוד טעמים עניינים ...".

כן נקבע בעניין שטרימר, כי: טענת ההגנה מן הצדק נוכח אכיפה בררנית שמורה רק במקרים מובהקים וחרייגים וכי יש לקבלה בנסיבות ובמסורת (ע"פ 7621/14 גוטסдинר נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (1.3.2017) (להלן: עניין גוטסдинר); עניין הרוש; ע"פ 5975/14 אגרביה נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (31.12.2015) (להלן: עניין פרץ). כמו כן, טענת האכיפה הברנית היא מטבעה צזו היורדת לשורשם של ממצאי עובדה (ע"פ 8551/11 סלכג' נ' מדינת ישראל [פורסם בנבו] (12.8.2012)). בהתאם לכך, על הטוען אותה מוטל הנטל לתמוך את טיעונו בתשתיית עובדתיות מסוימת אשר יש בה כדי להפריך את חזקת החוקיות ממנו נהנית המשיבה ככל רשות שלטונית אחרת (униין גוטסдинר; בג"ץ 6396/96 זקן נ' ראש-עיריית באר-שבע, פ"ד נג(3) (1999))."

23. ומהתם להכא: המקרה דנן אינו נמנה עם אותן מקרים מובהקים וחרייגים, המצדיקים קבלת טענת אכיפה בררנית וקביעה pozitiveici כי המאשימה לא הפעילה באופן סביר את שיקול דעתה עת שהחלטה להעמיד לדין אך את

הנאשם שבפניו ולא את שני החשודים האחרים בפרשה. המאשימה כרשות שלטונית נהנית מחזקת החוקיות והתקינות של מעשה ולא עליה בידי ההגנה לסתור חזקה זו בתיק זה. ב"כ המאשימה הבahir בטיעוני, כאמור, כי בתמונת הראיות בעת הרלוונטיות היה די כדי לבסס כתוב אישום אך נגד הנאשם ולא נגד שני החשודים האחרים בפרשה. עיגון לטענה זו ניתן למצוא בכך שעד הראייה נאדם שהאל את המתлонן בראשו (ראו: נ/1). גם עד התביעה באדר ג'והר סיפר בעדותו בבית מבגה (ג'ק) שהוא, באמצעותו היכא את המתlonן בראשו (ראו: נ/1). מהתמונת הראיות הנ"ל ניתן היה להסיק בעת הרלוונטיות בדבר היות הנאשם הגורם הדומיננטי ביצוע המשפט כי מי שהחזיק במוגבה לריבב בידו היה הנאשם ושני חביריו החזיקו מקלות בידיהם (פרוטוקול מיום 16/7/3, עמ' 10 ש'2). מהתמונת הראיות הנ"ל ניתן היה להסיק לא העמיד לדין את שני החשודים האחרים הבלתי בכוונה מחומרה, באמצעותו המוגבה לריבב, ובכך החליטה לא להעמיד לדין את שני החשודים האחרים שמעורבותם באירוע הצעירה כפחות משמעותית ממעורבותו של הנאשם. בשלב מאוחר יותר עם התבהרות התמונה הראיתית, לאחר שהעידו ונקחו המתlonן ושני עדי תביעה נוספים, החליטה המאשימה לתקן את כתוב האישום באופן המקל עם הנאשם. בסיכוןו של דבר, המאשימה לא ערכה אבחנה בתיק זה בין שווים נוכח המсад הראיתי שלימד בדבר היות הנאשם מי שתקף את המתlonן בראשו באמצעותו המוגבה לריבב. האמור לעיל משמש את הבסיס עליו מבקשת ההגנה לבסס בתיק זה את טענת האכיפה הברורנית ולפיכך אני דוחה טענה זו.

24. ב"כ הנאשם הוסיף וטען לעניין תיקונו של כתוב האישום, באופן המשקף את הפן הראיתית שנפרס בפני בית המשפט לאחר שמיעת חלק מהראיות. כן הדגיש ב"כ הנאשם את הודהתו בהזדמנות הראשונה של הנאשם לאחר תיקונו של כתוב האישום, דבר ששחרר זמן שיופטן יקר ומגלם בחובו לקיחת אחירות על המעשים, כמו גם הסכם הפשרה שגבוש, כאמור, בין הצדדים (נע/1).

25. עוד צוין ע"י הסגנור גילו הצער של הנאשם שהוא בעת ביצוע המעשים "בגיר צעיר", כבן 19 בלבד. ב"כ הנאשם ביקש בקשר שהנאשם שהוא במעטץ מאחורי סוגר ובריח מיום 16.11.15 ועד ליום 15.2.16, שאז נעצר באיזוק אלקטרוני בתנאי מעצר בית מלא עד ליום 9.6.16 שאף אז נותר הנאשם במעטץ בית מלא, אם כי ללא איזוק אלקטרוני. רק ביום 28.5.17 צומצם מעצר הבית למעצר בית ליל בלבד, בו נתון הנאשם עד היום.

26. ב"כ הנאשם הוסיף וציין, כי במסגרת תיקון 113 אפשר המחוקק בבית המשפט לחזור ממתחם העונש ההולם מטעמי שיקום, אם מצא כי קיים סיכוי של ממש לשיקומו של הנאשם. בעניינו נטען, כי סיכויו של הנאשם להשתקם גבוהים מאד לנוכח ההליך הטיפולי הממושך בו עד עתה, הערכת שירות המבחן בעניינו והמערך המשפחתית התומך המצו依 לצדוי. עוד נטען בעניין זה, כי על אף החומרה שבצד מעשיו של הנאשם, אין לראותם כ"בעל" חומרה יתרה, באופן המצדיק התעלומות מסוכיו הגבויים של הנאשם להשתקם.

27. לפיכך, בהתחשב בטענת ההגנה מן הצד, גילו הצער של הנאשם, הודהתו בעובדות כתוב האישום המתוקן, לקיחת האחירות מצדו והסכם הפשרה שנתחם בין לביון המתlonן, עותר הסגנור, עותר בית המשפט יבכר בעניינו של הנאשם את אינטראס השיקום ויאמצץ את המלצה שירות המבחן, כך שעונש המאסר על תנאי התלי ועומד נגד הנאשם יוארך, והוא שעליו צו מבחן לתקופה שתקבע על ידי בית המשפט, זאת בצד צו של"צ בהיקף של 300 שעות. לתמיכה בעמדתו העונשית הנ"ל הגיע הסגנור אסופה פסיקה נ/ע/3, וביקש שלא לגזר גזירה שווה מהפסיקה שהוגשה על ידי

המואשימה, שכן לדידו, אין הנדון דומה לראיה.

דין וגזרת הדין

28. תיקון מס' 113 לחוק העונשין מתחווה את העיקרון המנחה את ביהם"ש בבאו לגזר דין של נאשם שהוא, לפי סעיף 40 ב לחוק העונשין, עיקרון ההלימה, לפיו צריך להתקיים יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם לבין סוג ומידת העונש המוטל עליו. יחס זה מבטא, למעשה, למעשה, את עיקרון הגמול (ראו: ע.פ. 1523/10 פלוני נ' מדינת ישראל, 18/4/12). סעיף 40 ג' לחוק העונשין קובע, כי על ביהם"ש לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה שביצוע הנאשם, בהתאם לעיקרון המנחה הנ"ל. לשם כך, יתחשב ביהם"ש בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידה הפגיעה בו, בנסיבות העונישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות ביצוע העבירה, הouselות בסעיף 40 ט' לחוק העונשין.

29. על בית המשפט בשלב הראשון של "ישום תיקון 113 לחוק העונשין", לבדוק האם העבירות בהן הורשע הנאשם מהוות אירוע אחד או כמה אירועים נפרדים, שאז לקבוע מתחם עונשה הולם לכל אירוע בנפרד ולאחר מכן לגזר עונש נפרד לכל אירוע (בד בבד עם קביעה האם ירצו העונשים בחופף או במצטבר) או עונש כולל לאירועים כולם (סעיף 40 י"ג (ב) לחוק העונשין) (ראו: ע"פ 12-12-8641 מוחמד סעד נ' מ"י, 5.8.13). במקרה Dunn אין חולק, ובצדק, כי שתי העבירות שבפנינו מהוות אירוע אחד, ולפיכך יקבע להן מתחם העונש ההולם בגין).

30. הערכים החברתיים שנפגעו מביצוע מעשיו של הנאשם הם- זכותו של אדם לשמרה על רכשו וזכותו לשלמות גופו וביתחונו. מדובר בזכויות יסוד רמת מעלה אליה יש להגן, ולא בכדי העניק המחוקק לערכים אלה מעמד מיוחד בחוק יסוד: כבוד האדם וחירותו (ראו: ע"פ 12/12/6988 ראובן נ' מ"י (27/9/12)).

31. לעניין הזכות לחים ולשלמות הגוף יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו בע"פ 3863/09 מדינת ישראל נ' חסן (10.11.2009):

"יש לשוב ולהציג כי זכותו של כל אדם לחים ושלמות הגוף היא זכות יסוד מקודשת ואין להתריר לאיש לפגוע בזכות זו. יש להילחם באלים שפשטה בחברה הישראלית על כל צורתייה וגונינה, אם בתוך המשפחה ואם מחוץ לה, אם בקרבת בני נוער ואם בקרבת מבוגרים. זהנו נגע רע שיש לבعرو מן היסוד".

32. עוד בעניין החומרה הטמונה בתופעת האלים שפשטה בחברה והצריך לבURAה בדרך דרך של השחת עונישה חממייה, יפים הדברים הבאים, כפי שנאמרו זה מכבר מפי כב' השופט ארבל בע"פ 4173/07 פלוני נ' מ"י :(16/8/07)

"רבות נאמר בבתי המשפט על תופעת האלים הפושה בחברה הישראלית וכל הצורך של איחוד כוחות של כל הרשות לצורכי מלחמה בתופעה זו. תפקידו של בית המשפטمامבק הוא הטלת עונשים

מרתייעים ומשמעותיים על הנוקטים באלוות לפתרון סכסוכים, על מנת להעביר מסר, הן בעברין האינדיווידואלי, והן לעברינים הפוטנציאליים ולחברה כולה, כי אין החברה טולרנטית להתנהגויות מעין אלה".

33. במקרה שבפנינו יש לזרוף, לחובת הנאשם, במסגרת סקירת הנسبות הקשורות בביצוע העבירות, את התכונן שנלווה לעבירות. ודוק, מקרה כתוב האישום המתוקן, עולה כי שני רכבים חסמו את הרכב בו נסע המתלון, ולאחר מכן, יצא הנאשם אחד מהם (מהמרצדים) כשהוא אוחז באלת עץ בדמות מקל של טוריה וגם הנוסעים הנוספים שיצאו יחד עמו, אוחזו במקלות עץ בדמות מקלות של טוריה, כשאחד מהם אחז במגביה של רכב (ג'יק של רכב). התנהלותם הנ"ל של הנאשם ושותפיו, מדובר בעצמה ומלמדת בדבר תכונן מוקדם של המעשים. עוד אצ"ן, לחובת הנאשם, כי מקרה כתוב האישום לא עולה הולוגיות קודמת של המתלון, דבר המוסף נופך של חומרה למעשיו של הנאשם שבוצעו, כאמור, בחברותה. כאן יודגש כי לאחר שהמתלון נחבל בראשו ובוואדו שרוע על הקrukע, המשיכו הנאשם ואחרים לחובט בו בצוותא, באמצעות מקלות העץ שאוחזו בידיהם, זאת ללא רחם.

34. למקרה נגרמו כתוצאה מעשייהם של הנאשם ושותפיו, כאמור בסעיף 5 לכותב האישום, נזקים גופניים של ממש לרבות חבלת ראש ושרבר ביד ימין. כתוצאה מחבלת הראש, סבל המתלון, לפחות עד למועד הגשת כתוב האישום, מליקוי בדיבור ובגמגם והוא אושפז במשך מספר ימים בבית חולים (ימים 15/11/2015 עד ליום 17/11/2015) בנזקודה זו אצ"ן כי מעודתו של המתלון בפני עצמה, כי כחודשיים לאחר האירוע, חלף הגמגם ממנו סבל. אך בדרך של מזל, לא הסטיים האירוע הנ"ל בנזק גופני חרום יותר למתלון, אשר נחבל, בין היתר, בראשו, באמצעות נשק קר.

35. כאמור לעיל אוסיף, כי הנאשם ושותפיו גרמו, באמצעות כל הנזק הקר שאוחזו בידיהם, גם נזקים לרכב של אמו של המתלון, בו נסע, כאמור, המתלון, וזאת גם על מנת להטיל אימהה על יושבי הרכב. עם זאת, יש ליתן את הדעת, במידת מה לטובת הנאשם, לכך שכותב האישום המתוקן אינו מייחס לו פיזית את הכתת המתלון בראשו, שהביאה לנפילתו ארעה אף כי ברוי שהנתן אחראי, כמו בוצע בצוותא, לביצוע מכלול המעשים מושא כתוב האישום.

36. במסגרת סקירת מדיניות הענישה הנהוגה בגין העבירה שעוניינה חבלה חמורה בנסיבות חמימות, שהינה החמורה מבין שתי העבירות בהן הורשע הנאשם, תובא הפסיקה הבאה:

בת"פ (מחוזי באר שבע) 8075/05 מ"י נ' ابو עראר (4.2.07) הושת על הנאשם, שהורשע מכוח הודהתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמימות ובעבירה של החזקת סכין שלא כדין, עונש של 15 חודשים מאסר בפועל. במקרה הנ"ל דובר בנאים בן 26, בעל עבר נקי, ש开阔 בבית ספר קטין, באמצעות סכין, ובעקבות מעשה זה נפגע הקטין בירכו השמאלית ואושפז במשך יומיים בבית חולים.

בת.פ. 20493-05-12 (מחוזי נצרת) מ"י נ' טובין (7.10.13) הושת על הנאשם, שהורשע בביצוע עבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמימות, מצד עבירות של איומים ושיבוש מהלכי משפט, עונש של 24 חודשים מאסר בפועל, בגיןemiי המעצר, תוך קביעת מתעם עונש בין 12 ל- 48 חודשים מאסר בפועל. במקרה הנ"ל דובר בנאים שנכנס לדירת המתלוננת, שף אלה מברצל והחל להכות באמצעותו את המתלוננת בכל חלקו גופה, תוך أيام על

המתלוננת, אשר נגרמו לה פגיעות קשות, לרבות שבירים בידה השמאלית ופצעים וחתקים בקרקפת. עוד צוין כי במקרה הנ"ל הודה הנאשם שהוא בגיר בן 23 בביצוע העבירות.

בע"פ 12/5620 ג'ורבן נ' מ"י (14.11.12) הותיר בית המשפט על כנו עונש של 24 חודשים מאסר בפועל, שהושת על המערער, אשר הורשע, עפ"י הודהתו בבית המשפט המחויז בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמירות (המערער חתר את פניו של המתלונן באמצעות חפץ ממתכת וכתוואה מכך נגרמו למתלונן חתקים בפנוי והוא נדרש לתיפוים בבית חולים).

ע"פ 6186/6 סיסאי כסטה נ' מדינת ישראל (17.02.13) - המערער הורשע על פי הודהתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמירות. המערער תקף את המתלונן בפנוי, באמצעות בקבוק בירה, על רקע דין ודברים ביניהם כאשר שניים היו בגילופין. למתלונן נגרמו שבירים בעצמות הפנים ופגיעות נוספות בראשו. למערער היה עבר פלילי והتسकיר של שירות המבחן עביננו לא היה חיוני. בימה"ש המחויז הטיל על אותו מערער עונש של 30 חודשים מאסר בפועל. בימה"ש העליון דחה את הערעור.

ע"פ 6484/6 תלחמי נ' מדינת ישראל (06.12.15)-המערער הורשע בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמירות. המערער הטיח לעבר ראשו של המתלונן מוט מתכת, עם קצוות מושחזים. המתלונן הגן בידו על ראשו וכתוואה מכך נחבל בידו השמאלית באופן שהצריך ניתוח. המערער נעדר עבר פלילי. בימה"ש המחויז גזר עליו 21 חודשים מאסר בפועל ופיציו למתלונן בסך 30,000 ₪. בימה"ש העליון דחה את הערעור וקבע כי בנסיבות העניין בימה"ש המחויז לא חריג ממתחם העונש הראו, ואף בתוך המתחם לא החמיר יתר על המידה עם המערער.

ע"פ 379/15 אגינצ'ה לו' נ' מדינת ישראל (26.07.15)-המערער הורשע על פי הודהתו בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמירות . במהלך יוכוח בין המתלונן, הטיח המערער בחזקה בקבוק בירה מלא בחלקו, בפניו של המתלונן. עקב לכך המתלונן נזח ואושפז בבי"ח. למערער היו הרשותות קודמות בעבירות אלימות. בימה"ש המחויז קבע כי מתחם העונשה נע בין 24 - 48 חודשים מאסר בפועל והטיל על המערער 30 חודשים מאסר בפועל ופיציו בסכום של 10,000 ₪. בימה"ש העליון דחה את הערעור וקבע שהעונש אינו חריג מדיניות העונשה הנהוגה.

ע"פ 7475/14 מהדי נ' מדינת ישראל (25.12.14) - המערער הורשע, מכוח הודהתו, בעבירה של חבלה חמורה בנסיבות חמירות. בין המערער לבין המתלונן התפתח יוכוח על רקע עקיפת המתלונן את רכבו של המערער. המערער יצא מרכבו, דחף את המתלונן ובהמשך היכח את המתלונן באמצעות כלי עבודה ממתכת. כתוצאה מעשייו של המערער, נשברו למתלונן שלוש שנים וngrם לו חתק בשפטו העליונה שנדרשו תשעה תפרים על מנת לאחותו. בימה"ש המחויז הטייל עליו 24 חודשים מאסר בפועל. העליון הפחית את עונשו ל- 20 חודשים מאסר בפועל, בשל השינוי הניכר של יותר משנתיים וחצי, ממועד ביצוע העבירה עד להגשת כתב אישום וכן בהינתן פרק הזמן של יותר מרבע וחצי שנים עד למתן גזר הדין.

37. לאחר שבחןתי, כאמור, את הערכים החברתיים שנפגעו כתוצאה מביצוע העבירות ע"י הנאשם, את נסיבות ביצוע העבירות וכן סקרתי את מדיניות הנהוגה בגין העבירה של חבלה חמורה בנסיבות מחמירות, הגעתني לכל מסקנה, כי מתחם העונש ההולם בתיק זה נע בין עונש של 24 חודשים מאסר בפועל עד לעונש של 48 חודשים מאסר בפועל.

38. עם זאת, לדידי, יש מקום בתיק זה לחרוג לקולה מתחם העונש ההולם, זאת בהתבסס על עקרון השיקום העולה מסעיף 40 ד (א) לחוק העונשין הקבוע, כהאי לישנא: "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג מתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

39. בעת ביצוע העבירות היה הנאשם בן 19 ו-3 חודשים, ולפיכך ניתן להגדירו כ-"בגיר צעיר". בנקודה זו יפים דבריו הבאים של בית המשפט העליון, כפי שנאמרו בע"פ 12/7781 פלוני נ' מדינת ישראל:

"בית משפט זה קבע פעמים רבות כי בקביעת עונשם של 'בגירים צעירים', וזאת מכוח אותן טענות שמעלה באת כוח המערער, יש להעניק משקל נכבד לפוטנציאלי השיקומי כעולה מتسקיר המבחן... מבלי לקבוע יתרות, נראה כי בקבוצזה זו יש לייחס משקל גבוה יותר (בדומה לקטינים) כאשר ניתנת המליצה של שירות המבחן לשלב את הנאשם במסגרת שיקומית, בשל קרבה לגיל הקטיניות..."
(פסקאות 58-26 לפסק הדין (25.6.2013)).

40. כן נקבע לעניינים של בגירים צעירים בע"פ 13/2357 איתמר רוש נ' מדינת ישראל (06.10.2013), כהאי לישנא:

"על פי מחקרים אין גיל 18 נקודת מפנה מוחלטת בהתבגרות, וכן כי השפעת מאסר בפועל על בגירים צעירים רובה יותר, ושיקולי השיקום מובהקים יותר מאשר לגבי 'בגירים רגילים', אף במקרים המשווה; אך במיוחד כשבשוקן במאסר ראשון... חשוב להבהיר כי אין בקביעתנו זו כדי לקבוע כי בזירת עונשם של קבוצה זו, יש לשקל שיקולים אלה של קטינים. יחד עם זאת, על בית המשפט בקבועו את עונשו של 'בגיר צעיר' לייחס משקל ממשועות. במסגרת זאת, עליו לשקל בין היתר את קרבתו לגיל 18, ההשפעה האפשרית של מאסר בפועל על שיקומו ומצבו הנפשי, ובגורות. הכל כעולה מتسקיר המבחן שיווגש בפניו בטרם גזרת העונש".

41. ומן הכלל אל הפרט:

تسקירי שירות המבחן שהוגשו בתיק זה בעניינו של הנאשם מדברים بعد עצם ומלמדים כי קיים במקרה זה סיכוי של ממש לשיקומו. אומנם, שירות המבחן העיריך כי קיים סיכוי במדדיג ביןוני להישנות התנהגות אלימה, ברמת חומרה ביןונית, ע"י הנאשם. אולם, מנגד, עולה מتسקיריו המשפטים של שירות המבחן, כי הנאשם משפט פעליה בקבוצזה הטיפולית בה הוא נוטל חלק וכן הוא משפט פעליה עם קצינת המבחן. נכון האמור לעיל, מבהיר שירות המבחן כי שלובו של הנאשם באפיק הטיפול מפחית מהסתוכן להישנות עבירות דומות על ידו. אי לכך, מליץ שירות המבחן לאפשר לנายน להשלים את ההליך הטיפולי בו החל, דבר העשי לשרת גם את האינטרס הציבורי לבן ישוב הנאשם

למעגל הפשעה. שליחת הנאשם הצער למאסר לאחר סורג ובריח עלולה להפוך, חיללה, את הנאשם לעבריין מועד. מנגד, שילובו בהליך הטיפול, עשוי להביא, בסופו של יום, לשילובו כאזרוח שומר חוק בחברה הנורמטיבית.

42. כאמור לעיל יש להוסיף, כי הנאשם בתיק זה הודה בעובדות כתוב האישום המתוקן, שהקל עמו. הודאתו הנ"ל של הנאשם, במהלך שמייעת פרשת התביעה, חסכה העדת עדים נוספים וחסכה גם זמן שיפוטי יקר. אולם, מעבר לכך, מלבדה הودאה זו בדבר קבלת אחריות ע"י הנאשם למיחס לו בכתב האישום, לאחר תיקונו. זאת ועוד, הנאשם משלם למתלוון, על פי הסכם הפשרה הנ"ל, פיצוי בגין נזקי בסכום של 15,000 ₪, דבר נוסף המלמד בדבר לקיחת אחריות על המעשים. אינני מתעלמת מכך שה הנאשם הורשע, כאמור, בבית משפט השלום לנוער, בовичע עבירות של פיצעה בנסיבות חמימות והחזקת סיכון שלא כדין, בהיותו קטין. כמו כן, אינני מתעלמת מכך של חובהו של הנאשם תלוי ועומד מאסר על תנאי בר הפעלה בן 8 חודשים שהושת עליו בגין ביצוע העבירות הנ"ל. ברם, מנגד, אין להתעלם גם מכך שמאז ביצוע העבירות שבפניו, במשך תקופה של יותר משנהיים, לא נפתחו נגד הנאשם תיקים נוספים במשטרת ישראל. כך גם יש לזכור, לטובת הנאשם, את העובדה שהוא נתון במעצר, לאחר מכן סורג ובריח, במשך תקופה של 3 חודשים, ולאחר מכן הוא נעצר באיזוק אלקטרוני במשך תקופה נוספת של 4 חודשים ושוחרר למעצר בית מלא בו שהוא במשך כ-5 חודשים נוספים. מעצרו הנ"ל של הנאשם, שהינו כאמור בחור צער שלא ריצה מעולם מאסר בחיו, הותיר בו, מטבע הדברים, את חותם ההרתעה.

43. אשר על כן אני מחייבת, כאמור, לסתות לכולה בתיק זה, מטעמים של שיקום, מתחם העונש ההולם שנקבע על ידי לעיל ובכדי לאמץ את המלצת שירות המבחן, לפיה ישתו על הנאשם בתיק זה צו שירות לתועלת הציבור (צו של"צ) בהיקף של 300 שעות, צו מבחן למשך שנה וכן יואר המאסר המותנה התלוי ועומד, כאמור, נגד הנאשם. בנוסף, תופעל התחייבות הכספי בסך 4,000 ₪ עליה חתום הנאשם בת.פ. 14-04-14-31961 בבית המשפט לנוער בחדרה, במסגרת התקיק הקודם בו הוטל עליו גם המאסר המותנה הנ"ל. נוכח האמור בהסכם הפשרה בין הנאשם למתלוון, לפיו משלם הנאשם למתלוון סכום של 15,000 ₪ כפיציו בגין נזקי, אינני מוצאת לנכון להוסיף רכיב של פיצוי לרכבי העונשה הנ"ל.

44. בסיכומו של דבר, אני דנה את הנאשם, כדלקמן:

אני מורה בדבר הארצת המאסר המותנה בין ה-8 חודשים שהושת על הנאשם בת.פ.

14-04-14-31961 בית המשפט לנוער בחדרה, זאת למשך שניים.

אני מטילה על הנאשם צו של"צ בהיקף של 300 שעות, אשר יבוצע ע"י הנאשם, על פי תוכנית שתוגש תוך 15 ימים לתיק זה ע"י שירות המבחן.

אני מטילה על הנאשם צו מבחן למשך 12 חודשים, כאמור בתקiro המשלים של שירות המבחן.

אני מורה על הפעלת ההתחייבות הכספיית בסכום של 4,000 ₪, עליה חתום הנאשם בת.פ. 31961-04-14 בבית משפט השלום לנורן בחרה (ט/1), באופן שהסכום הנ"ל ישולם ע"י הנאשם ב-10 תשלוםים חודשיים, שווים ורכזפים בסך 400 ₪ כל אחד, החל מיום 15/01/2018 ואילך.

ה הנאשם מוזהר בזזה כי במידה ולא יעמוד בתנאי צו השל"צ וצו המבחן או יבצע עבירה נוספת בתחום צו המבחן והוצאות הנ"ל יפקעו, או אחד מהם, אז יהיה צפוי הנאשם לגזרת דין חדש לחומרה.

המציאות תמציא העתק מגזר הדין לשירות המבחן, אשר יגיש את תכנית השל"צ עד ליום 18/01/2018 - שאז יובא התיק לעיוני, לצורך אישור תוכנית השל"צ.

ניתן היום, ט"ז בטבת תשע"ח, 03 ינואר 2018, במעמד באי כוח הצדדים וה הנאשם.